

Miljödepartementet

Remiss - Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och naturvård i skogen, Skogsutredningens betänkande SOU 2020:73

Region Jönköpings län har getts möjlighet att yttra sig över Skogsutredningens betänkande SOU 2020:73, Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och naturvård i skogen.

Sammanfattning

Region Jönköpings län bedömer att den omfattande utredningen på en övergripande nivå är genomarbetad och innehåller väl avvägda förslag i de polariserade frågorna om äganderätt, behovet av ökat uttag av biomassa och bevarande av biologisk mångfald. Region Jönköpings län anser att förslagen i utredningen rimmar väl med den regionala utvecklingsstrategin och stödjer förslagen. Då utredningen har ett nationellt perspektiv vill dock Region Jönköpings län framhålla vikten av att beakta de skilda förutsättningarna mellan norr och söder i den svenska skogen och också beakta detta i den fortsatta utvecklingen av de lämnade förslagen.

Synpunkter på förslaget

Region Jönköpings län gör ett övergripande medskick som handlar om svårigheten att ta fram förslag som ska gälla hela Sverige mot bakgrunden att såväl skog, klimat som ägarstrukturer skiljer sig åt i vårt avlånga land. Det innebär olika utmaningar inom en mängd områden och behoven kan se fundamentalt olika ut för landsändarna.

Skogsskador i ett regionalt perspektiv

I södra Sverige med ett allt torrare och varmare klimat och stor dominans av gran föreligger ett uppenbart hot från skadegörare som granbarkborre vilket innebär stora utmaningar för skogsbruket, ett hot mot produktionen och den biologiska mångfalden. Även risken för omfattande stormfällning till följd av ett förändrat klimat berör länet i hög grad då skogsbeståndet domineras av den för storm mer sårbara granen. Skogsnäringen i form av skogsbruk, sågverk och träindustri är av stor betydelse för sysselsättning och förädlingsvärdet (BRP) i vårt län. I vissa av länets kommuner står skogsnäringen för nära en femtedel av de totala

skatteintäkterna. Detta ställer krav på en hög produktion och säkrad råvarubas i de småländska skogarna. I skogen är det sågtimmer som ger högst ersättning och det är alltså av största vikt att motverka skogsskador för ökad råvarutillgång och att upprätthålla en hög efterfrågan på sågade trävaror för att få lönsamhet i skogsbruket. En balans i viltförvaltning och fodertillgång, ett ståndortsanpassat skogsbruk med mer lövinblandad skog och större inslag av tall är således särskilt angelägna frågor för det småländska skogsbruket. Utredningen föreslår utökade medel till Skogsstyrelsens Centrala Skogsskyddskommitté samt inrättande av ett nationellt skogsskadecenter vid SLU vilket Region Jönköpings län ser positivt på. Vi vill dock i sammanhanget framhålla vikten av att södra Sveriges skogsskadeproblematik får ett tydligt utrymme i dessa uppdrag.

Ägarstruktur och ökade kunskapskrav

Skogsbruket i södra Sverige och länet domineras av småskogsbruk med relativt små bruksenheter och självverksamma skogsägare. I och med den här ägarstrukturen finns en tradition och ett inbyggt stort inslag av hållbart och variationsrikt brukande. Skogsägaren bor vanligen nära sin skog och är ofta angelägen om att bruka skogen på ett sätt som tar hänsyn till såväl sociala som miljömässiga värden förutom de rent ekonomiska. Utredningen innehåller flera bra förslag kring regelförenkling som torde vara positiva för skogsägaren, produktionen och samtidigt gynna den biologiska mångfalden. Samtidigt ställer förslagen ökade kunskapskrav på ett stort antal privata skogsägare. Region Jönköpings län ser en risk att man med förslagen lägger utökade kunskapskrav på många enskilda skogsägare och vill påvisa behovet av att möta upp detta med stöd och hjälpmedel till berörda skogsägare för att kunna matcha ökade krav. Region Jönköpings län ställer sig också frågande till nödvändigheten i att den värdefulla information som redan finns i registren för nyckelbiotoper ska gallras. Dessa data, oavsett koppling till ett avskaffat nyckelbiotopsbegrepp, torde vara användbar information om naturvärden även framgent och göras lätt tillgänglig för skogsägaren.

Skydd av skog

Utredningen innehåller flera bra förslag som syftar till att möjliggöra verksamheter som kan bedrivas i skyddad natur utan att påverka syftet med skyddet negativt. Detta kan vara till gagn för hållbart entreprenörskap, landsbygdsutveckling och ett ökande friluftsliv med möjligheter till rekreation och naturturism. Positivt är också förslagen om ökad frivillighet för markägaren vid formellt skydd av skog liksom skattefri och periodiserbar ersättning för densamma. Region Jönköpings län ser dock en betydande och uppenbar risk med att det stora fokus som utredningen lägger på de skyddsvärda fjällnära skogarna i nordvästra Sverige inte kommer lämna några eller mycket små resurser till skyddsvärda områden i söder.

REGION JÖNKÖPINGS LÄN

Per Eriksson
Ordförande i nämnd för
arbetsmarknad, näringsliv och
attraktivitet

Ulf Fransson
T.f Regional Utvecklingsdirektör